

RABHADH

Ná déan dearmad an páipéar seo a chur ar ais le do fhreagarleabhar, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduithe anseo

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2009

TÍREOLAÍOCHT – GNÁTHLEIBHÉAL

ROINN 1 – FILLTEÁN

DÉ hAOINE, 5 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA, 2.00 go 4.00

N.B. TÁ ROINN 2 DEN SCRÚDÚ SEO AR PHÁIPÉAR AR LEITHLIGH.

THALL →

ROINN 1 (60 MARC)

Ní mór **GACH** ceist a fhreagairt.
Tá rogha agat **LAISTIGH de 4 ceist**.
Déan deimhin den fhillteán seo a thabhairt ar ais
in éineacht le do fhreagarleabhar.
Mura ndéanfaidh tú sin, caillfidh tú marcanna.

1. Plátaí an Domhain

Sa léarscáil seo taispeántar crios de phlátaí agus iad ag scaradh ó chéile ar screamh an domhain. Is é a thugtar ar an líne ó X go Y ná:

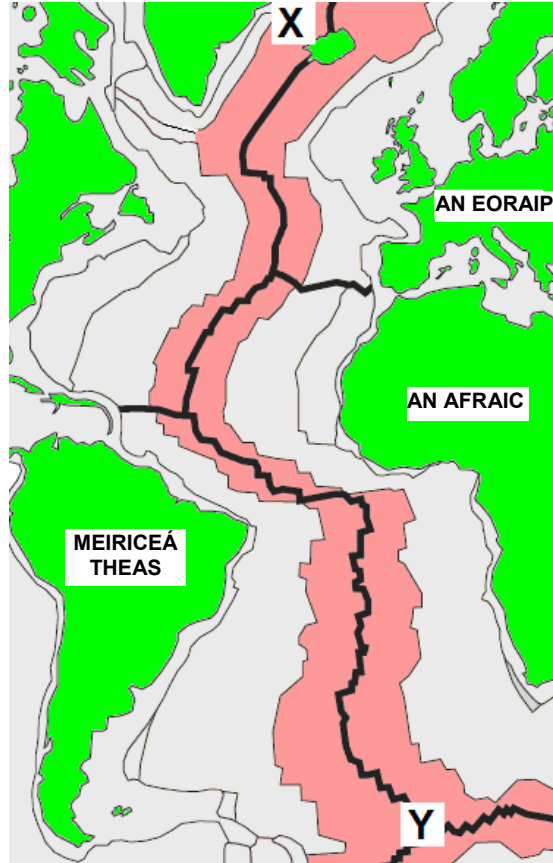
Fáinne tine an Aigéin Chiúin

Éasc San Aindreas

An Saiheil

Iomaire an Atlantaigh láir

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

(Foinse: www.physicalgeography.net)

2. Bolcáin

Is é a thugtar ar an gcuid a bhfuil an lipéad X air ná:

Sreabh laibhe

Cráitéar

Magma

Taiscumar

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

(Foinse: *National Geographic*)

3. Carraigeacha

Is píosa marmair é an charraig a thaispeántar san fhótagraf seo. Is é atá ann ná:

Bruthcharraig

Carraig Dhríodair

Carraig Mheiteamorfach

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

4. Síonchaitheamh

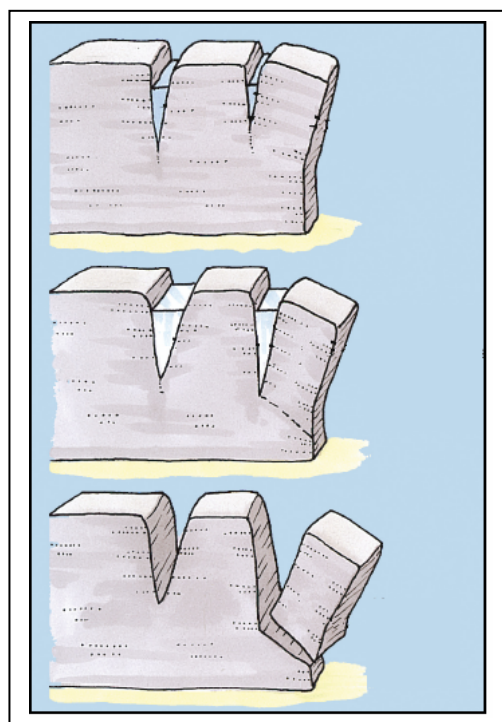
Sa léaráid seo taispeántar:

Síonchaitheamh Ceimiceach

Filleadh

Gníomhú reo is coscartha

Sracadh

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

5. **Ollghluaiseacht**

An cineál ollghluaiseachta a thaispeántar san fhótagraf seo ná:

Sciorradh talún

Brúchtadh portaigh

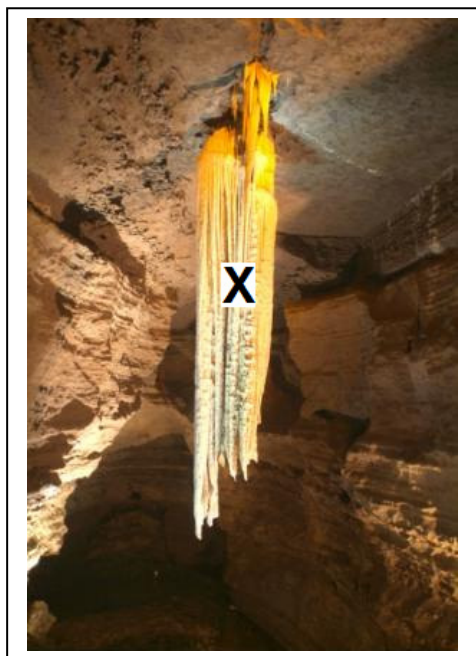
Ithirthéaltú

Maidhm shneachta

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

6. **Síonchaitheamh Ceimiceach**

An ghné a bhfuil an lipéad X uirthi san fhótagraf seo ná:

Aolchoinneal

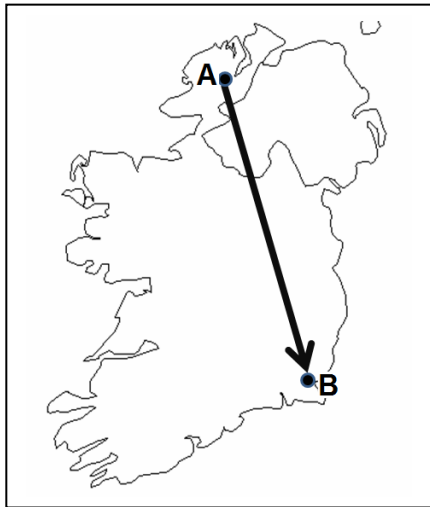
Clint

Aolchuisne

Colún

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

7. Éire – Treonna

Dá rachfá ó bhaile mór **A** go baile mór **B**, bheifeá ag taisteal:

Ón Oirdheisceart go dtí an tIarthuaisceart

Ón Iarthuaisceart go dtí an tOirdheisceart

Ón Iardheisceart go dtí an tOirthuaisceart

Ón Oirthuaisceart go dtí an tIardheisceart

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

8. Tírghnéithe Abhann

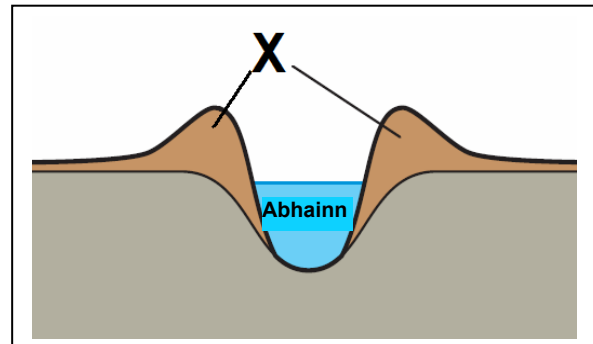
Is é atá sna gnéithe den sil-leagan abhann a bhfuil an lipéad **X** orthu sa léaráid seo ná:

Lúblochanna

Leibhéanna

Lúba

Deilteanna

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

9. **Freagair 9A NÓ 9B**

(www.swisseduc.ch)

9A. **Oighriúchán**

San fhótagraf seo taispeántar:

Lúbloch

U-ghleann

Coire (nó soirc)

Droimnín

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

9B. **Tírghnéithe Cósta**

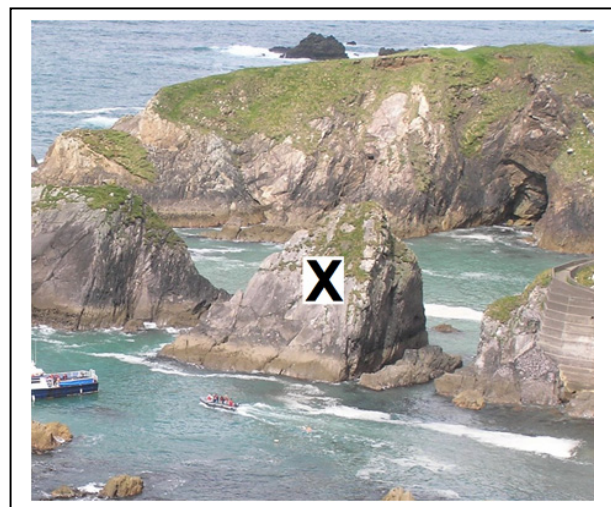
Is é atá sa ghné a bhfuil X uirthi san fhótagraf ná:

Gob gainimh

Tambaló

Staic Mhara

Pluais

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

10. Freagair 10A NÓ 10B

10A. Ár n-ithir bheo

Is é a fhaigheann an ithir ó bhruscar plandaí ná:

Cáithníní carraige

Taise

Húmas

Podsail

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

10B. Aeráid

Sna limistéir ina bhfuil aeráid mheánmhuirí bíonn:

Samhradh te, tirim, grianmhar

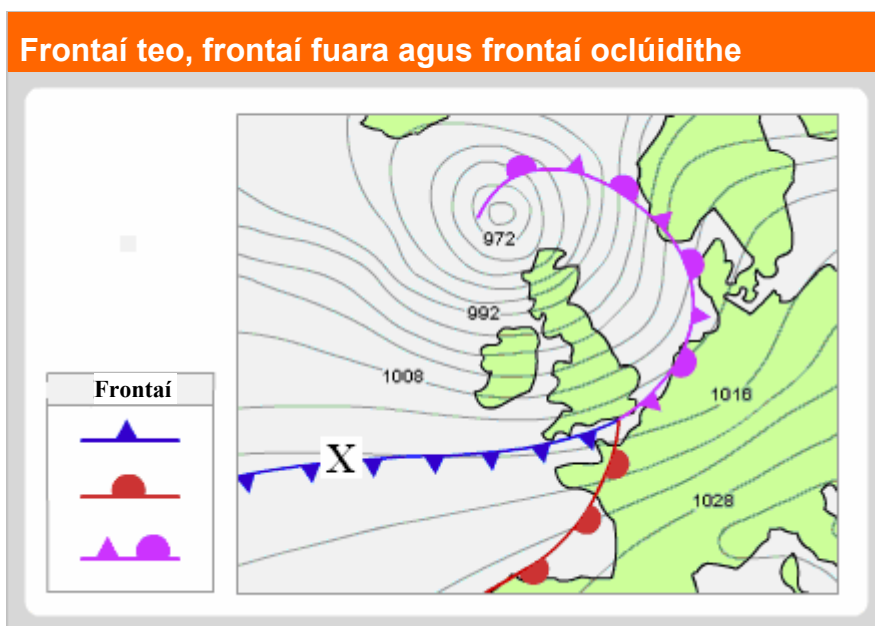
Samhradh te agus cuid mhór báistí gach lá

Geimhreadh an-fhuar agus cuid mhór sneachta

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

11. Freagair 11A NÓ 11B

11A. Frontaí Aimsire

Déan staidéar ar an léaráid thuas. Is é atá sa **fhrona** marcáilte **X** ná:

Fronta fuar

Fronta te

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

NÓ

11B. An aimsir á thomhas

Is é a thugtar ar an mbosca, a thaispeántar san fhótagraf seo, ina gcoimeádtar gléasanna aimsire ná:

Baraiméadar

Scáthlán Stevenson

Taismhéadar

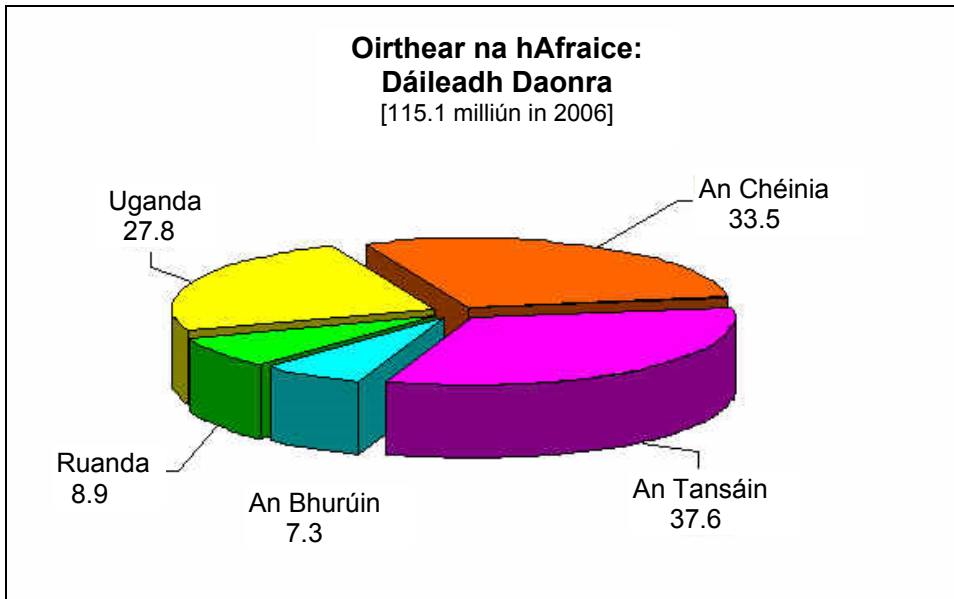
Ainéimiméadar

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

12. Freagair 12A NÓ 12B

12A. Staidéar ar Dhaonra

Sa ghráf seo taispeántar an daonra i dtíortha áirithe in oirthear na hAfraice. Tá ceann amháin de na ráitis thíos ceart.

Cuir tic (✓) sa bhosca taobh leis an ráiteas ceart.

Sa Tansáin atá an daonra is mó agus
sa Bhurúin atá an daonra is lú

Sa Chéinia atá an daonra is mó agus
in Uganda atá an daonra is lú

In Ruanda atá an daonra is mó agus
sa Chéinia atá an daonra is lú

NÓ

12B. Staidéar ar Dhaonra

I limistéir ina mbíonn **Dlús Daonra An-Íseal** bíonn:

Rátaí ísle pósta

Róphlódú

Easpa spáis oscailte

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

THALL →

13. **Gníomhaíocht Eacnamaíochta – Monarchana**

Oibríonn monarchana mar chórais.

ASCHUR as córas monarchan:

Saothar

Iompar

Foirgnimh

Earraí monaraithe

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

14. **Gníomhaíocht Eacnamaíochta – Iompar**

Is é an cineál gníomhaíocht eacnamaíochta atá sna hiarnróid ná:

Príomhúil

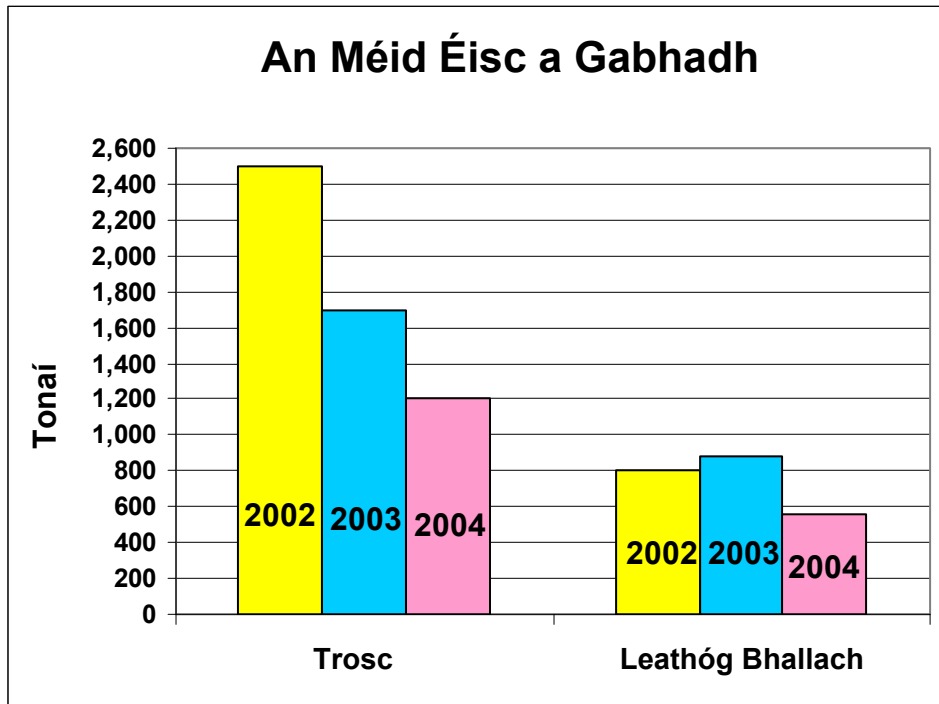
Tánaisteach

Treasach

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

15. Léaráidí Staitistice – Iascaireacht

An méid den Trosc agus den Leathóg Bhallach a gabhadh, ina thonaí, idir 2002 agus 2004.

(Foinse: www.cso.ie)

Déan staidéar ar an ngraf chun a fháil amach cé acu **FÍOR** nó **BRÉAGACH** atá gach ceann de na ráitis seo a leanas:

RÁITEAS	FÍOR	BRÉAGACH
Thit méid an Troisc a gabhadh idir 2002 & 2004		
Gach bliain gabhadh níos mó Leathóg Bhallach ná Trosc		
Thit an méid na Leathóg Bhallach a gabhadh, beagáinín, idir 2002 & 2003		

[cuir tic ✓ le **FÍOR** nó **BRÉAGACH** i gás gach ráitis]

16. Tagairtí Eangaí

Déan staidéar ar an léarscáil de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a thugtar.
Is í an ghné ag tagairt eangaí **T 273 914** ná:

Reilig

Teach solais

Eaglais

Caisleán

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

17. Scileanna Léarscáile

Déan staidéar ar an léarscáil de chuid na Suirbhéireachta Ordanáis a thugtar.
Is í tagairt eangaí an phointe atá **44m** ar airde ná:

T 315 911

O 304 003

T 282 905

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

18. Tíreolaíocht Uirbeach

Is samplaí iad an tSionainn, Tamhlacht agus na Líbeartaí i mBaile Átha Cliath:

de bhailte móra ar Abhainn na Réine

de bhailte móra nua agus athnuachan lár cathrach

de bhailte seantán

de bhailte móra tógtha ar pholdair

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

19. Cúnamh do Thíortha i mBéal Forbartha

Is samplaí iad seo:

de chomhlachtaí ilnáisiúnta

d'Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (NGOs i mBéarla)

de thíortha atá ag forbairt go mall

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

20. Aerfótagraf

Déan staidéar ar an aerfótagraf de Chill Mhantáin a thugtar.
Tá an tslí isteach go Cuan Chill Mhantáin idir na lamairní:

sa chúlra ar clé

sa tulra ar dheis

sa tulra ar clé

[cuir tic ✓ sa bhosca ceart]

Leathanach Bán

Leathanach Bán